

[Per Hækkerup.]

basis af en flertalsudtalelse og en mindretalsudtalelse, men nu ligger det altså sådan, og mit parti har som sagt med undtagelse af det ærede medlem hr. Holger Eriksen fastholdt det ønske, som især det radikale venstre førte frem.

Jeg ved godt, at oppositionen bebrejder socialdemokratiet, at vi ved at gennemføre disse lempelser i spærrereglerne fraviger den gentlemanaftale, som blev til under grundlovsforhandlingerne, og som jeg forstår dengang bidrog til at lette forhandlingerne om grundlovens udformning. Man kan naturligvis altid diskutere, hvor længe en sådan aftale skal være bindende. Nu er der gået 8 år, siden denne gentlemanaftale blev sluttet mellem socialdemokratiet og de to store oppositionspartier. Vi har ikke ment, den kunne være så absolut bindende for os, at vi ikke kunne gå ind i forhandlinger om de beskedne lempelser af spærrereglerne, der her er tale om. Jeg vil også gerne fremhæve, at det ikke var således, at aftalen fra 1953 mellem socialdemokratiet og de to oppositionspartier i den forstand var en fast og bindende aftale. Jeg kan i hvert fald ikke mindes, den var fæstet på papiret eller var indgået under så absolut bindende former, som oppositionspartierne synes at have opfattet den. Det er rigtigt, at det ærede medlem hr. Holger Eriksen, som dengang på mit partis vegne førte forhandlingerne med oppositionspartierne, for sit eget vedkommende mener, at han må være bundet af denne aftale, men [mit parti har altså ikke ment, at vi ikke kunne fravige den, og vi har da også under forhandlingerne her drøftet spørgsmålet om en ændring med oppositionspartierne, men naturligvis gjort det på sædvanlig manér i udvalget.

Jeg vil altså gerne på flertallets vegne anbefale også denne sidste ændring af valgloven vedrørende spærrereglerne til vedtagelse, idet jeg gentager, at vi ser sådan på sagen, at der er tale om forholdsvis beskedne ændringer i spærrereglerne, og at der samtidig sker en fastlæggelse af spærrereglerne med tilslutning også af de partier her i salen, som ellers tidligere har vendt sig mod en spærreregel, og det forekommer mig at være værdifuldt, at der er denne principielle enighed om, at der må være en eller anden form for spærreregel.

Mit parti er parat til at gå videre i overvejelserne af og drøftelserne om en hel omlægning af systemet med tillægsmandater, og den omstændighed, at vi nu gennemfører en lempelse af spærrereglen, blokerer på ingen måde vor deltagelse i forhandlingerne om en fuldstændig omlægning af tillægsmandatsystemet. Vi er parat til at være med i overvejelserne heraf i det fortsatte arbejde i udvalget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale de stillede ændringsforslag.

Harald Nielsen: Venstre står meget uforstående over for, at denne ændring af valgloven skal gennemføres som hastesag. Da lovforslaget var til første behandling, måtte vi forstå af fremsættelsen, at her ikke var noget, der hastede; nu skulle vi have lejlighed til at kulegrave valgloven og alle de problemer, den rejser. Herunder gjorde venstre opmærksom på, at vi meget vel kunne tænke os at være med til at afskaffe den nugældende spærreregel ved ganske simpelt at afskaffe tillægsmandaterne, således at man kun arbejdede med kredsmandater. Efter de oplysninger, vi har fået i udvalget, synes der da også at være udmærket udsigt til, at hvis man slår nogle amter sammen og holder valg i noget større områder, ændrer lidt ved den devisor, hvorefter mandaterne fordeles, og måske også ændrer lidt ved den gældende regel om hensyntagen til de tyndtbefolkede egne, kan man nå frem til en valglov, der tilgodeser forholdsmæssigheden på en rimelig måde, og dermed til at afskaffe tillægsmandaterne og følgelig også 60 000 stemmers spærreregel.

Således måtte vi forstå at det lå, men nu får vi pludselig besked om, at der som en hastesag, inden folketinget tager ferie, skal gennemføres en ændring af denne spærreregel; alene af den grund må vi være imod. Vi mener ikke, vi er færdige med arbejdet; vi mener ikke, vi er færdige med den undersøgelse, vi skulle have med hensyn til spørgsmålet om afskaffelse af tillægsmandaterne, og vi kan derfor ikke være med til på nuværende tidspunkt at ændre noget som helst ved spærrereglen, som venstre finder er meget mild, og som heller ikke har betydet den mindste hindring for, at nye partier kunne bane sig vej ind i folketinget; det ligger jo klart for alle.